

УТВЪРДИЛ :

1.12.2017

Нено Димов
Министър на околната среда и водите

ЗАДАНИЕ

**ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА
ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНА МЕСТНОСТ
„ЧОКЛЪОВО БЛАТО“
С. БАЙКАЛСКО, ОБЩ. РАДОМИР, ОБЛ. ПЕРНИК**

2017 г.

**ЗАДАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНА
МЕСТНОСТ „ЧОКЛЪОВО БЛАТО“, С. БАЙКАЛСКО, ОБЩ. РАДОМИР, ОБЛ.
ПЕРНИК**

Настоящото задание се изработва на основание :

1. Чл.58 ал.3 от Закона за защитените територии – ДВ бр.133 от 11 ноември 1998 г.;
2. Чл.11 ал.1 от Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии – ДВ бр.13 от 15 февруари 2000 г., приета с ПМС № 7 от 08.02.2000 г., изменена и допълнена - ДВ.бр.55 от 20.07.2012 г.
3. Писмо на РИОСВ Перник с предписание за предприемане на мерки за опазване на защитената зона и разработване на план за управление.

ПРЕДМЕТ НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Предмет на плана за управление е територията на Чокльово блато, определена със Заповед 1022 от 30 декември 1992 г. на министъра на околната среда и водите за обявяване на Чокльово блато за защитена местност /ЗМ/, допълнена и изменена със Заповед № РД-83 от 11.04 1994 г. Заповедта включва

определяне на нейните граници в рамките на 167,8 ха водна площ с национално значение прилежащи територии, както и режимите за нейното опазване.

Предметът на плана за управление обхваща:

- Проучване разнообразието на екосистемите и местообитанията, както и на видовете от флората и фауната;
- Баланса на водните количества;
- Обектите и дейностите свързани с опазването и ползването на ресурсите на ЗТ;
- Обектите и дейностите свързани с туризма;
- Режимите, нормите, условията, препоръките, проектите и дейностите за управление на защитената местност;
- Дейностите в прилежащите територии, които могат да окажат негативно въздействие върху екосистемите в защитената местност.

Специално внимание в плана следва да се отдели на:

- Водното огледало и водния баланс в ЗТ;
- Специфичните условия, факторите и блатната растителност, която формира торфения пласт;
- Определянето на зона за наблюдение на птици и др. животински видове;
- Допустимите стопански дейности за ползване на ресурсите, без нарушаване природозащитните параметри на зоната;
- Зоната за стопанска дейност – добив на торф;
- Многофункционална зона.

СТРУКТУРА И СЪДЪРЖАНИЕ НА ПЛАНА

Изискванията към обхвата, структурата и съдържанието на плана за управление задължително следва да бъдат съобразени със заповедта за обявяване на защитената местност и предписанията на РИОСВ-Перник и др. контролни органи, методическите документи, както и основните изисквания посочени в заданието по отношение на:

- Обема и вида на обследванията, както и специфичните за защитената местност проучвания на водното огледало и торфения пласт;
- Оценките на местообитанията, флората и фауната;
- Насоките за функционално зониране;
- Насоките за въвеждане на допълнителни режими и норми;
- Насоките за възможно ползване на ресурсите, без допускане на нейното увреждане;
- Изискванията за представяне на данните от проучванията.

Съдържанието на плана трябва да съответства на изискванията на заданието, свързани със спецификата на защитената територия и следва да обхваща следните основни раздели:

ЗАГЛАВНА СТРАНИЦА

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПЛАНА

ЧАСТ 0. Въведение.

ЧАСТ 1. Описание и оценка на компонентите /абиотични и биотични/ в района на защитената територия, както и човешкото въздействие.

ЧАСТ 2. Дългосрочни цели и ограничения.

ЧАСТ 3. Норми, режими, условия и препоръки за осъществяване на дейностите.

ЧАСТ 4. Оперативни задачи и предписания за опазване и ползване.

ЧАСТ 5. Преглед на изпълнението на целите и задачите.

Приложения към плана – карти, схеми, списъци и др.

Речник – специфични думи и съкращения употребени в плана

РЕЗЮМЕ

При разработването на план за управление на защитена местност „Чокльово блато“, с. Байкалско, общ. Радомир, обл. Перник, трябва да се има предвид, че то е обявено за защитена местност със Заповед на министъра на околната среда и водите N1022 от 30.12.1992 г. и допълнена през 1994 г., ДВ бр. 33. То е единствено в страната торфено блато, важно местообитание на редки застрашени видове птици, земноводни и растения. Обявено е за Защитена зона BG 0000134 за опазване на природните местообитанията на дивата флора и фауна и за водно тяло с уникален код BG 4G000Pt Pz 027 „Пукнатинни води в краищидентски метаморфити“. Общата площ на защитената местност при обявяването ѝ е 320 ха, от които 120 ха – водно огледало и 200 ха – папур и др. водолюбива растителност. Със заповед № РД-83 от 11.04.1997 г. територията от 167,8 ха, която обхваща водно огледало и прилежащите територии до обходната дига и канал. Тази територия е публична държавна собственост с национално значение и не подлежи на възстановяване, а останалите 152,2 ха, които са извън дигата са възстановени на физически, юридически лица и Община Радомир.

Защитената местност „Чокльово блато“ не е проучена добре и няма изготвен план за управление. Наблюдава се развитие на торфен мъх, розмаринова върба, възстановена е петтичинковата върба, която е била изчезнала. Уникален ресурс на блатото е торфът, чиято дебелината се предполага, че достига няколко метра, но към момента обективни актуални данни за общия ѝ размер, обема на ежегодните отлагания, както и др. важни показатели липсват. Торфът от блатото е използван за лечебни цели още в древността и е експлоатиран сравнително активно през

последните десетилетия. В блатото се размножават много водолюбиви птици. То е важно място за изхранване и почивка по време на миграцията на водолюбивите птици по долината на река Струма (Аристотелев път). Чокльово блато е местообитание не само на много видове риба – щука, лин, червеноперка, шаран и др., но е и единствено находище в региона на видра.

В плана за управление следва да бъдат подчертани тези компоненти, които поради спецификата на защитената територия изискват специално внимание и детайлна разработка.

Водещи при разработването на плана следва да бъдат изискванията за:

- Проучване на абиотичните фактори на средата: климат, хидрология, геоморфология и почви. Акцент върху заплахите от климатичните промени, засушавания, повишаване на температурите и др.;
- Проучване на биологичната характеристика: растителност; земноводни и влечуги; бозайници; птици;
- Проучване на микробиологията на процесите на образуване на торфа и основните фактори довели до формирането на този процес, както и заплахите;
- Инженерно-геоложки и хидро-геоложки проучвания за състоянието на запасите от торф и въздействието на торфодобива в миналото;
- Ерозионен контрол на територията около бреговете на блатото;
- Хидроложки и хидротехнически проучвания с цел възстановяване необходимата пропускателна способност на скатовите охранителни канали;
- Проучване заплахите от човешкото въздействие – начин на ползване на териториите около защитената местност, използване на торове и пестициди, обезлесяване, замърсяване с отпадни води и др.;
- Определяне на целите и мерките за опазване и защита и допустимите режими и норми за ползване на част от растителността и торфа;
- Разработване програми и проекти за защита на екосистемите и опазване на видовете, в т.ч. дейности за възстановяване на естествената растителност с цел опазване от затлачване и нанасяне от прилежащите територии.

Специално внимание при разработването на плана за управление следва да бъде отделено на разделите:

„Геология и геоморфология”

„Хидрология и хидробиология”

В тази връзка следва:

- Да бъдат ясно дефинирани изискванията към изследванията и инженерните дейности в тази сфера, с оглед опазване на блатото и обективно установяване на възможните за ползване ресурси, без риск за неговото състояние в перспектива;

- Да бъдат предвидени необходимите дейности по определяне дебелината на торфения пласт, за изследване на водното огледало през различните сезони, възможности за ползване на водите за стопански дейности и др.;
- Да се определят изискванията към биологичните изследвания с оглед възстановяване ендемични за района растения и възможности за укрепване на бреговете, без нарушаване на ландшафта и допустимите растителни видове;
- Да се определят най-подходящите ползвания на обекта и произтичащите социално-икономически аспекти;
- Да се определи водния баланс на повърхностните и подземните води;
- Да се определят възможностите за миграция на замърсители от прилежащите територии посредством повърхностни или подземни води във водното тяло;
- Да се определи прогнозата на твърдия отток, акумулиращ се в блатото.

ЗАГЛАВИЕ НА ПЛАНА

Заглавната страница включва:

1. Заглавието на разработката:

План за управление на защитена местност Чокльово блато, с. Байкалско, община Радомир.

2. Управляващи организации:

Лого и име на МОСВ, на РИОСВ-Перник, на община Радомир и на кметство с. Байкалско.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПЛАНА

Съдържанието на плана трябва да отговаря на изискванията на Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии, както и на всички закони и подзаконови актове, имащи отношение към предмета на опазване и ресурсите на ЗМ. В плана трябва да бъдат отчетени разпоредбите на Закона за защитените територии /ЗЗТ/, Закона за биологичното разнообразие /ЗБР/, Закона за водите /ЗВ/, Закона за здравеопазването /ЗЗ/, Документите за обявяването на Подземно водно тяло с уникален код BG4G000Pt Pz 027, Наредба №14 за курортните ресурси, курортните места и курортите, Наредба №12 за експлоатация на запасите на лечебните калонаходища и предписанията на контролните органи /РИОСВ/ на Министерство на околната среда и водите /МОСВ/. Тук трябва да се дефинира кратко съдържанието, съгласно нормативните актове, които регламентират различните негови аспекти.

РЕЗЮМЕ

Кратко описание на целта, обхвата и очакваните резултати от изпълнението на задачата.

ЧАСТ 0: ВЪВЕДЕНИЕ

0.1. Основание за разработването на плана

Да се посочат основанията за разработване на плана за управление, произтичащи от Закона за защитените територии - обнародван в ДВ бр. 133 от 11.11.1998 г., нормативните актове, предписанията на контролните органи и утвърденото за целта задание.

Да се посочат изискванията и ограниченията определени със Заповед № 1022 от 30.12.1992 г. за обявяване на защитената територия „Чокльова блато“ и Заповед № РД-83 от 11 април 1994 г. за изменение параметрите на защитената територия;

Да се отчетат изискванията за опазване на хабитатите и видовете обявени за опазване съгласно Решение № 122 от 2.03.2007 г за обявяване на Чокльово блато за защитена зона № 0000134 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна;

Да се отчетат последиците от прилагането на Писмо № 91-00-2244 от 25.04.1994 г. на МОСВ за подлежащите на възстановяване на собствениците площи, извън площта с национално значение

Отчитайки всички специфични особености на защитената територия при разработването на плана за управление следва да се отчетат и спазват всички изисквания на нормативните документи. Планът да съдържа всичко необходимо, за да гарантира защитата на тази територия и заедно с това да набележи насоки за разумното ползване на ресурсите ѝ, обучение за нейните предимства и богатства, необходимостта от съхраняването им за бъдещите поколения, за да бъде привлечено населението към нейното опазване.

0.2. Процес на разработване - участници, обществени обсъждания

Да се посочат възложителя, изпълнителя, авторите на плана и другите участници в процеса на изготвянето му – РИОСВ, ДЛ, общини, институции, НПО и др. Предвид спецификата на защитената местност в екипа е задължително участието на биолог и хидрогеолог.

Да се опише накратко процеса на изготвяне на плана – обсъждания, неформални срещи, семинари, консултации и др. В тази връзка при разработването на плана специално да бъде отчетена необходимостта от обществено обсъждане на проекта на плана и да бъдат набелязани мерки за привличане на обществеността към опазване на защитената територия. Да бъдат разгледани начините за популяризиране значението на защитената територия и

съществуващите в нея значими биологични видове, подлежащи на специална защита, с оглед привличане на местното население в подкрепа на усилията за нейното опазване, разумно и балансирано ползване на ресурсите ѝ.

Да се опишат основните етапи на изготвянето на плана, в т.ч.:

- Събиране на цялата налична информация;
- Инвентаризация на определената със заповедта площ;
- Създаване на база данни, в резултат на инвентаризацията;
- Определяне на типовете местообитания, съгласно приложенията на закона за биологичното разнообразие;
- Определяне на благоприятния природозащитен статус на установените местообитания и видове;
- Установяване на сукцесиите, тенденциите и заплахите за защитената местност;
- Установяване на възможните за ползване на ресурси;
- Определяне и маркиране границите на защитената зона;
- Определяне на възможните стопански дейности, свързани с ресурсите на защитената местност, без увреждане на нейния природозащитен статус;
- Други.

Да се определят участниците при разработването на плана - представители на научните среди, държавни и общински институции, местни неправителствени организации, представители на кметство Байкалско, др.

Да се опишат подробно заинтересованите от опазването на защитената територия страни, в т.ч.:

- МОСВ и РИОСВ-Перник;
- Община Радомир;
- кметство Байкалско;
- местни неправителствени организации;
- институти на БАН и др. институти;
- университети - МГУ, СУ,
- ученически клубове на младите еколози от района;
- туристически и туроператорски фирми;
- здравни заведения;
- други.

Да се опишат препоръките направени при работни срещи, консултации и обсъждания с участието на посочените заинтересовани страни, както и възникналите проблеми.

0.3. Предназначение и особености на плана

Да се представи същността и предназначението на плана като инструмент за управление на ЗТ от институциите и др. заинтересовани страни, към които е насочен. Специално да се опишат неговите особености, свързани с целите на природозащитата, регионалното развитие, баланса на интересите, координацията на дейностите с отговорните институции и възможностите за местното население.

Да се опише спецификата и ценността на биологичното разнообразие, с оглед запознаване на местното население и привличането му за неговото опазване - флористично и фаунистично разнообразие, застрашени видове, видове обитаващи прилежащите зони, влечуги, земноводни, риби, значение на защитената местност и предимствата на това богатство за местното население.

ЧАСТ 1: ОПИСАНИЕ И ОЦЕНКА НА ЗАЩИТЕНАТА ТЕРИТОРИЯ

Обща информация

1.0. Местоположение и граници

Да се опише местоположението на ЗТ според физикогеографското райониране, административното деление, близки селищни образувания, села, градове и др. особености, в частност свързани с ползването на земеделски земи.

На базата на заповедта за обявяването на ЗТ да се определят границите, в реални геодезически координати в метри /координатна система от 1970 г./ в приложен към плана отделен списък. Да се ползват актуални данни на кадастралната карта /КК/ и кадастралните регистри /КР/. Да се приложи списък с координатите на граничните точки на включените имоти. Да се посочи площта на защитената територия, фондовата и административна принадлежност, правен статут, културно-исторически обекти в него, собственост, управленска структура.

Да се посочи територията на Защитена зона BG 0000134 и нейните граници, като се сравнят с тази на Защитената територия.

Да се направи коментар и ако е необходимо, предложение за промени на границите.

В ПУ да се покажат местоположението и границите на ЗТ в подходящ мащаб на следните две обзорни карти:

- Местоположение на ЗТ спрямо границите на Република България и съседни елементи на Националната екологична мрежа;
- Границите на ЗТ, площ, предмет на планиране, прилежащи територии, с обща информация за тях, прилежащите населени места и връзките с тях, пътна мрежа, обекти и съоръжения, основни туристически обекти – маршрути, хижи, заслони и съоръжения, главните върхове /имена и коти/, основни водни площи. съседни областни, общински и землищни граници и др.;
- Границите на защитената територия да се маркират с бетонни колове и да бъдат определени местоположението и координатите им. Коловете да бъдат с размери 10/10 и дължина 90 см. от които 60 см забити в земята;

- При констатирани несъответствия, установени при теренните проучвания между КК и действителното положение на терена да се посочат в списък /цифров модел на действителното състояние/ и се наложат трайно на терена;
- Да се извърши геодезическо заснемане на границите на защитената местност и установените конфликтни зони;
- Да се извърши геодезическо заснемане на обходните отводнителни канали на ЗТ;
- Да се отрази пътната мрежа според вида на настилката и административните граници с условен знак за всеки вид;
- Да се отразят всички сгради и съоръжения, всички водоизточници, каптажи, чешми, хидротехнически съоръжения, с характерни ориентери в защитената територия и 200 метровата ивица около защитената местност.

1.1. Площ на обекта и на включените в него защитени територии

Да се посочи точната площ на ЗТ, като се отчетат резултатите от всички направени изменения от първоначалното ѝ определяне.

Да се посочат установените разлики в площта по заповед и тези, които са получени в резултат на изчисления на база цифровия модел.

Да се посочат в табличен вид площите на: водното огледало, торф, водолюбива растителност, в това число – тръстика, папур, дървесно-храстова и др., земеделски земи, в т.ч. влажни ливади, по видове собственост в ЗТ и процентните съотношения между тях, по литературни данни в миналото и сегашното състояние.

Разпределението на площите да се илюстрира в обзорна карта на ЗТ в подходящ мащаб – 1: 10000.

Да се очертае върху карта в мащаб 1:1000 площта на торфа.

1.2. Фондова и административна принадлежност

Разпределението на площите по административна принадлежност да се илюстрира с обзорна карта на защитената територия в мащаб 1:10000, на която да се покажат населените места и техните землищни граници, границите на общините, както и разпределението на земите в тях и др. елементи /по преценка/.

1.3. Законов статут

Да се направи исторически преглед на законовия статут на ЗТ съгласно Закона за защитените територии:

- Обявяване;
- Предназначение;
- Промени в наименования и площи.

Данните да се посочат хронологично от неговото обявяване до днес.

Да се опише правната рамка за управление на ЗТ, което включва:

- Институциите /МОСВ, ИАГ и РИОСВ, ДЛ/, техните основни функции и механизми на управление на ЗТ, в т.ч. на ресурсите и други дейности, произтичащи от Закона за защитените територии, Закона за лова и опазване на дивеча, Закона за водите, Закона за рибарството и аквакултурите, Закона за лечебните растения, Закона за биологичното разнообразие, Закона за подземните богатства, Закона за здравеопазването и др.

- Други органи /МРРБ, МЗ, общини и др./ и техните основни функции по отношение на дейности в ЗТ, произтичащи от Закона за устройство на територията, Закона за местното самоуправление и местната администрация, Закона за регионалното развитие и благоустройство, Закона за здравеопазването и др.

Обявяването на ЗТ и последвалите промени през различните години да се илюстрира с карта в М 1:10 000.

1.4. Собственост

Да се посочат собствениците на земите в границата на ЗТ и да се илюстрира с карта в мащаб 1:10000 – държавна, общинска, частна на физически и юридически лица и в табличен вид.

Да се проучи наличието на реституционни претенции или наличието на неправомерно възстановени земи и водни площи в границите на ЗТ.

Да се посочи собствеността и основните видове ползвания на земите в прилежащите територии, особено на тези които са били в първоначалните граници на защитената територия.

1.5. Управленска структура

1.5.1. Организационна структура и администрация

Да се опишат институциите, които управляват защитената територия и техните основни функции.

Да се посочат в графичен вид връзките и съподчинеността във функционалната структура на РИОСВ и общината във връзка с управлението на ЗТ.

1.5.2. Персонал и функции

Да се посочи общия брой на персонала и разпределението му по длъжности.

Да се опишат основните функции на персонала на РИОСВ и Общината по длъжности във връзка с управлението на ЗТ. Да се посочи, ако е необходимо, изменение в управленската структура и функции. Да се посочат данни за осъществяваната контролна дейност през последните 5 години-брой и характер на направените предписания.

Да се посочат функциите на органите за управление на Зоните по НАТУРА и тези по управление на Защитените територии и конкретно за „Чокльово блато“.

1.5.3. Материално-техническо обезпечаване

Да се приложи списък на материално-техническото обезпечаване на РИОСВ и общината във връзка с управлението на ЗТ, със:

- Сграден фонд – собствен, нает, брой;
- Офис оборудване;
- Транспортни средства – вид, брой;
- Комуникационни връзки – вид, брой;
- Оборудване за работа на терен;
- Друго.

Да се предостави информация по източници на финансиране – държавен бюджет, от бюджета на общината и др., изразходвани за периода от 2000 г. до 2017 г. вкл. за дейностите, оборудването и др. в ЗМ.

Да се посочат приходите от добив на разрешените количества торф по години от 2000 г. до 2017 г.

1.6. Съществуващи проектни разработки

Да се проучат и опишат съществуващите и в процес на разработване програми, планове и проектни разработки, свързани със защитената територия, отнасящи се до регионалното развитие, туризма, обучението и информирането на населението и др.

Да се опишат съществуващите проектни разработки, свързани със строителството, ползването на ресурси и др. дейности на територията на ЗТ като: устройствени проекти, ТУП и др. подобни.

Да се опишат геоложките проучвания за дебелината на торфения пласт и запасите, осъществявани в миналото

Да се опишат научните разработки, извършвани в защитената територия и тяхната основна цел и заключения.

Да се опишат резултатите от дейностите по възстановяването на изчезнали видове растения, риби и др.

1.7. Съществуващо функционално зониране и режими на обекта

Да се опишат, ако има такива, съществуващите режими в защитената територия, както и преминаващи през нея нерегламентирани маршрути, ако има такива.

Режимите на защитената територия и местата за добив на торф да се опишат и охарактеризират като площ и като относителен дял по отношение на цялата площ на защитената територия и се посочат в карта с мащаб 1:1000.

Да се посочат произтичащи от нормативни актове режими и да се даде информация за тяхното практическо приложение.

ХАРАКТЕРИСТИКА НА АБИОТИЧНИТЕ ФАКТОРИ

За охарактеризиране на абиотичните фактори следва да се използват всички актуални данни от проучванията на територията, а така също литературни и картни източници.

1.8. Климат

1.8.1. Фактори за формиране на местния климат

Да се опише местоположение на ЗТ според климатичното райониране на Р България, както и факторите на местния климат.

Да се опишат обуславящите местния климат фактори - надморска височина, релеф, изложение, хидрология, лесистост, характерните климатични отклонения и др.

Да се използват официални данни от НИХМ или ако има тематични наблюдения в района от компетентен орган.

1.8.2. Елементи на климата

Да се направи кратко описание на климатичната област и да се представят в подходящ табличен и графичен вид, придружени с кратки обяснения климатичните условия, с данни за елементите на климата в района:

- температура на въздуха – ср. месечна, ср. годишна, амплитуди и др.;
- валежи – годишна сума, месечно разпределение и др.;
- влажност на въздуха;
- снежна покривка – дебелина и продължителност на снегозадържане и др.;
- ледена покривка - дебелина, продължителност в дни;
- вятър – средна скорост, максимална скорост, преобладаваща посока и др.;
- слънчево греене;
- вегетационен период – брой дни с температура над 10 С, начало и край.

1.9. Геология и геоморфология

1.9.1. Геоложки строеж, морфоструктури и морфометрия

Да се опишат по налични данни, литературни и картни източници, преобладаващите морфоструктури и съставлящите ги скални формации,

мезоформите на съвременния релеф с основните морфометрични показатели, като:

- средна и абсолютна надморска височина;
- наклони и изложение;
- разчленение на релефа;
- други.

Релефът да се илюстрира с карта в М 1:10 000.

1.9.2. Геоморфология на релефа

Да се опише принадлежността на територията спрямо геоморфоложкото деление на страната.

Да се охарактеризират всички налични форми на съвременния релеф и характерни релефоизменящи процеси - речно-ерозионни, денудационно-ерозионни /ерозионни бразди, ровини, долове/, антропогении – стопанска дейност и др.

Да посочат факторите, формирали съвременния релеф, да се установи съвременното тектонско поведение на територията - издигания, потъвания, земетръсност /сеизмичен район – оценка и прогноза/.

Да се направи оценка и прогноза за развитието на съвременния релеф.

1.10. Хидрология и хидробиология

Да се посочат данни и направят изследвания по установените показатели и методики за хидрологичен и хидробиологичен мониторинг, осъществяван от органите на МОСВ.

1.10.1. Хидрология и хидрография

Да се представи основна хидроложка, хидрографска и хидробиологична характеристика на водните ресурси, включваща:

- водни течения;
- воден режим на територията на ЗТ;
- гъстотата на речната мрежа;
- годишния приток на отделните водни течения и общо за ЗТ;
- фактори, влияещи на водния режим;
- воден баланс на ЗТ.

Да направи оценка на състоянието на местата с високи подпочвени води, водните площи, течения и прилежащите им брегови зони.

Да се опишат таблично и подробно хидротехническите съоръжения – характеристики, капацитет, състояние, функции и др., в това число водовземни

съоръжения в ЗТ, ако има такива и извън нея, оказващи влияние на водния ѝ режим.

Да се изследва и опише наличието или отсъствието на хидравлична връзка между водоносните слоеве и заблатяването на територията – водосборната зона оказваща пряко влияние върху ЗТ;

Да се отбележи наличието на отводнителни канали, канавки, дренажни точки, шахти, колекторни системи на територията на ЗТ;

Да се направи проверка за наличие на техногенни въздействия, които оказват влияние върху повърхностните и подземни води (в това число разкрития, кариери и др.);

Да се предвиди хидрометричен пункт на основния приток, като същия да измерва водно количество, химичен и микробиологичен състав на водите;

Да се определи водното ниво преди построяването на хидротехническите съоръжения и да се направи сравнителен анализ със сегашното ниво.

Хидрографската мрежа да се илюстрира с карта в М1:10 000, на която да се покажат и съществуващи хидротехнически съоръжения.

1.10.2. Хидрохимия

Да се направи хидрохимична характеристика на водите, съгласно утвърдените методики по показателите:

- разтворен кислород;
- общ сух остатък;
- неразтворени вещества;
- перманганатна окисляемост;
- биохимична потребност от кислород;
- амониев и нитратен азот;
- иригационен коефициент;
- други.

1.10.3. Хидробиология

Да се посочат данни и направят изследвания по установените показателите и методики за хидробиологичен мониторинг, осъществяван от органите на МОСВ - в т.ч. риби, хлорофил, фитопланктон и др. и да се онагледят в табличен вид.

1.11. Почви

1.11.1. Разпространение и характеристика на почвите

Да се опише разпространението на основните почвени типове в ЗТ и да се направи кратка характеристика. Характеристиката да обхваща:

- почвен профил;
- механичен състав и структурност;
- плътност и порьозност;
- водни свойства /полска влагоемност, воден запас, филтрация и др./;
- съдържание на хумус;
- запасеност с хранителни вещества - N, P, K, pH на почвения разтвор и др.

1.11.2. Почвени процеси

Да се посочат и опишат местата, ако има такива в защитената местност и 200 метровата ивица извън нея, в които са установени ерозионни процеси по вид, степен и др.

Да се посочат и опишат противоерозионни съоръжения и тяхното състояние, ако съществуват такива.

Да се опишат изградените диги около защитената местност и функциите им за защита от твърди наноси и пестициди.

БИОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

За биологичната характеристика се ползват както актуалните данни от проучванията в процеса на разработване на плана, така също и резултати от минали проучвания, научни наблюдения, контролни измервания и др.

1.12. Екосистеми и биотопи

Биологичната характеристика се извършва на видово и екосистемно ниво.

Да се направи описание и картиране на срещащите се в ЗТ местообитания на базата на Класификацията на палеарктичните хабитати /Classification of palearctic habitats; CE; Nature and environment №78/96/.

Да се опишат и картират биотопите на изчезналите, застрашените, редките, реликтните и ендемитните видове висши растения и гръбначни животни.

Да се определят приоритетните видове съобщества популации и хабитати – обект на мониторинг.

Да се направи преглед на минали проучвания на проекти за картиране и определяне на природозащитното състояние на природни видове и местообитания.

В текста на ПУ да се даде кратка обобщена информация.

Да се опишат и анализират местообитанията и видовете описани в стандартния формуляр на Защитена зона BG 0000134 ~“Чокльово блато“.

1.13. Растителност

1.13.1. Класификация на растителността

Да се инвентаризират растителните съобщества както на защитената територия, така и на прилежащите и територии – 200 метрова ивица. Резултатите да се представят като класификация на съобщества, описание на класифицираните единици и площно разпределение. За целта да се приложат флористичен /система на Браун-Бланке/ и доминантен подход за класифициране на растителността чрез теренни проучвания.

Да се изготви карта в М 1:10 000.

1.13.2. Характеристика на горско-дървесна растителност

Да се направи кратка характеристика на съществуващите в прилежащите територии гори с данни за горско-дървесната растителност по видове, средна възраст и здравословно състояние, както и да се оцени влиянието на начините на стопанисване върху защитената територия.

1.14. Флора

Да се проучи, анализира и представи флористичния състав на ЗТ и се представи информацията при спазване на следните изисквания:

- Да се направят теренни проучвания и инвентаризация на флористичния състав;
- Да се представи пълен списък на установените видове;
- Да се представи площна или друга подходяща характеристика на техните местообитания.

В текстове на ПУ да се даде обобщена информация за:

- Богатство на таксоните;
- Общ брой на видовете;
- Общ брой на видовете с даден статус – защитени, червена книга и т.н.;
- Видовете, които трябва да бъдат предмет на специални мерки и причините за това;
- Изчезнали за възстановяване видове и хабитати;
- Да се посочат отрицателно действащите фактори и препоръки за опазване на флористичните видове;
- Да се опишат пропуските в познанията;
- Други по преценка.

1.14.1. Нисши растения и гъби

Информацията за тези видове да се представи поотделно за:

- Мъхообразни;
- Лихенезирани гъби /лишеи/;
- Макромицети.

1.14.2. Висши растения

Характеристиката на висшите растения се представя по горепосочените изисквания, но специално внимание да се отдели и информацията да се обособи за лечебните растения, съгласно закона за лечебните растения. За тях да се извършат теренни проучвания и опишат естествените им находища, което включва:

- Местоположение;
- Площи;
- Условия на местообитанията;
- Количество и състояние на ресурсите.

Специално внимание да се обърне на лечебните растения, поставени под ограничителен режим на ползване.

Да се картират находищата на лечебни растения, за които ще се взимат специални мерки за опазването им.

В приложение към плана да се представи пълен списък на установените видове лечебни растения.

Подробното описание и картите да се оформят и представят в самостоятелно приложение към плана.

В текста на самия план за управление да се даде обобщена информация за резултатите от проучванията, както и потенциалните възможности на находищата.

1.15. Фауна

Да се направи проучване и анализ на фаунистичните местообитания и видове, чрез теренни изследвания, а така също да се използват литературни източници и данни на научни звена и държавни институции.

Да се представи информация за богатството на таксоните, общия брой на видовете, общия брой на видовете с природозащитен статус, аргументи за видовете, които трябва да бъдат обект на специална защита и др.

Да се приложат списъци на установените видове като данните се представят поотделно за:

1.15.1. Безгръбначни животни

Списък на безгръбначните животни, да се представи по таксони от надвидов ранг, като видовете с консервационен статус се посочат поименно.

1.15.2. Риби

Да се извършат теренните проучвания на рибите и проучване на всички съществуващи литературни източници за рибите в защитената територия. Да се посочат отрицателно действащите им фактори, препоръки за опазването им, аргументи за видовете, които трябва да бъдат обект на специална защита. Да се приложи списък на установените видове риби с българско и латинско наименование по таксони, като видовете с консервационен статус се посочват отделно поименно.

1.15.3. Земноводни и влечуги

За този раздел на проучването се отнасят същите изисквания както за рибите. Проучванията и представянето на информацията следват последователността и структурата на изискванията за рибите.

1.15.4. Птици

Общите изисквания за проучването и представянето на информацията за птиците са аналогични, както за останалите видове от раздела за фауната, но имайки предвид, че Чокльовото блато се намира на пътя на миграция на птиците /Аристотелев път/ и че в него се наблюдава изключително богатство от птици е задължително, освен данните по горепосочената структура да се представят данни за видовете, обособени като:

- Постоянни;
- Мигриращи /зимуващи и случайни/;
- Размножаващи се /вероятни и сигурни/.

Да се направи зоогеографска характеристика на гнездящата орнитофауна.

Да се посочат видовете с намаляваща численост и причините за това.

1.15.5. Бозайници

Проучването, анализът и информацията за бозайниците да се представи, както в резултат на преки наблюдения, така и чрез анкетиране на представители на заинтересованите страни.

Информацията като правило да се събира чрез косвени методи - следи, звуци, фотокапани и др.; проучване на терени и стари постройки в съседство, важни за опазване на прилепите; теренни проучвания на бозайници обект на лов; отрицателно действащи фактори и препоръки за опазване; видове, обект на специална защита. Специално внимание в проучването да се отдели на видрата, чието местообитание е единствено в региона.

Събраните данни да се сравнят и анализират с видовете описани във формуляра от Защитена зона BG 0000134 "Чокльово блато".

КУЛТУРНА И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

1.16. Ползване на защитената територия и социално-икономически аспекти

1.16.1. Население и демографска характеристика (включително трудова заетост, възрастова и образователна структура)

Да се опишат основните демографски характеристики на населението на община Радомир и кметство Байкалско.

Да се опишат накратко основните дейности на населението – традиционни производства, земеделие, риболов, лов, животновъдство, добив на торф, промишленост и др. и особено тези, които непосредствено засягат защитената територия.

1.16.2. Селищна мрежа

Да се опишат населените места в прилежащата територия на защитена местност „Чокльово блато“.

1.16.3. Техническа инфраструктура, застроени площи, сгради

Да се актуализира информацията и опише състоянието на наличните обекти от инфраструктурата:

- Пътни връзки в района;
- Подходите към защитената местност при охрана и аварийни ситуации – пожар, природни бедствия, спасителни дейности и др.;
- Хидротехническите съоръжения;
- Пешеходни туристически пътеки;
- Сгради и застроени площи в прилежащата територия – 200 метрова ивица - местоположение, собственост, предназначение, застроена площ и др.;
- Наличие на комуникации – електропреносна мрежа, ВиК и др.;

1.16.4. Селско стопанство

Да се опишат земите по вид на площите и начина им на ползване, както и количествените характеристики на селскостопанското производство в землището на с. Байкалско.

Да се опишат другите селскостопански дейности, които се практикуват в прилежащата територия – животновъдство, пчеларство и др. Да се опишат дейностите, допустими за осъществяване в границите на защитената територия.

1.16.5. Горско стопанство

Да се представи кратка информация за състоянието на горите в близост до защитената територия - видов състав, средна възраст, здравословно състояние, неместни видове, влияния, които те могат да окажат върху защитената територия /пожари и др./.

1.16.6. Лов, риболов, събиране на природни продукти

Да се опишат местата, които в момента се използват за лов и риболов, извън защитената територия, както и констатираните нарушения на забраните /вид, брой, горещи точки/, браконьерство.

Да се опишат броя и динамиката на популациите на дивеча в защитената местност и прилежащата територия.

Да се посочат данни за събирани природни продукти в защитената територия и данни за нарушения на ограничения и забрани.

Да се посочат ловно стопански и рибностопански мероприятия, влияещи по някакъв начин на ЗТ, ако има такива.

Да се опише количеството, площта, технологията и динамиката на ползването на торф в миналото и сега и да се илюстрира с графика.

Да се посочат данни за ползването на тръстиката и папура и оцени влиянието върху състоянието на блатото и образуването на торф.

1.16.7. Туризъм, рекреация, спорт, услуги

Да се изследва ползва ли се ЗТ за посещение, с каква цел, сезон, брой и др.

Да се приложи списък на туристически маршрути, при наличие на такива, с информация за:

- Начална и крайна точка;
- Категория; продължителност на прехода;
- Опасни участъци и безопасеност;
- Степен на информационна обезпеченост /маркировка и др./.

1.16.8. Промисленост

Да се опишат по-значимите дейности и занаяти, осъществявани в района.

1.16.9. Информираност на обществеността за обекта и отношението към него

Да се установи нивото на информираност на обществото за защитената територия, нейното предназначение, отношение на местното население и др, на база на анкети или друга информация.

Да се проучи дейността на РИОСВ и Община Радомир за ЗТ, други органи, организации и лица по отношение на образователни проекти и програми, производство и разпространение на информационни и рекламни материали за ЗТ, работа с медии и др.

Да се проучат възможностите за изграждане на информационен център в с.Байкалско с данни за биологичното разнообразие и ценните ресурси на защитената територия и възможностите за туризъм. Да се проучи възможността за информационен пункт и в община Радомир.

Да се предвиди изграждането на пункт за наблюдение на птици в защитената местност.

Да се опишат публикациите, пътеводителите и др. печатни материали за защитената територия, които са известни до сега.

Резултатите от проучването да са представят в обобщен вид.

1.16.10. Други

Да се проучи състоянието на торфения слой - дебелина на пласта, годишен прираст на пласта, торфообразуващи фактори, разумни количества за изземане, без да се нарушава уникалността на блатото.

Да се проучи състоянието на торфения слой в непосредствено прилежащите територии, имайки предвид изменението на водното огледало.

Да се определят представителни точки, в които да се извършат съответни полеви проучвателни дейности (сондаж, ВЕС, пенетрационни опити и др.) с цел добиване актуална информация за дебелината на почвените пластове и най-вече на торфения слой. Точките на проучвателните станции да се изберат така, че да дават достатъчна представителна информация за коректното определяне дебелината на торфения слой.

Да се предвидят проучвателни станции с цел определяне дебелината на торфения пласт и под повърхността на водното огледало.

След приключване на полевите дейности, всички проучвателни площадки да бъдат възстановени спрямо първоначалния теренен профил.

Да се вземат почвени образци от торфения слой за лабораторни изследване за изясняване на:

- механичен състав;
- химичен състав

Да се определят местата за ползване, без риск за защитената територия - зона за стопанска дейност.

Да се изследва състоянието на папура, площите, които обхваща, скоростта на разпространение, заплахи за водното огледало, необходимост и размер на ползването му.

Да се определи нивото на водното огледало – максимално и минимално през различните годишни сезони.

Да се оцени съществуват ли смекчаващи или влошаващи обстоятелства за опазване на биологичното разнообразие.

Да се извършат хидроложки проучвания и се предложи при необходимост работен план за оптимално оводняване на блатото и регулиране на водооттока, с цел създаване и поддържане на оптимални условия за видовете, предмет на защита в защитената местност.

1.17. Настоящо ползване на прилежащите територии - по избор от т. 1.16.

За прилежащите територии, оказващи влияние върху защитената територия да се изследват горско и ловно стопански, както и рибностопански мероприятия, които се осъществяват, ако има такива.

Да се проучат и опишат при установяване:

- Земеделските ползвания в земите, около защитената местност /минимум 200 метровата ивица/ и практики имащи отношение към ЗТ;
- В табличен вид да се представи вида на собствеността в непосредствена близост до ЗТ, начин на ползване на земята, количество на ползването изразено в килограми сено, глави добитък, зърнени култури или друго;
- Наличието на опороени земи, ерозия, незалесени пожарища и сечища във водосбора на ЗТ имащи значимо отношение към нея;
- Случаи на залесяване с нетипични, включително чуждоземни дървесни видове, в непосредствена близост до ЗТ.

Да се проучи влиянието на кариера „Пуклина“ върху защитената територия.

1.18. Културно-историческо наследство

Да се проучи съществуват ли значими археологически обекти, архитектурни паметници или исторически места в прилежащите територии - църкви, мемориали и етнографски обекти и др. При установяване-да се изготви и приложи списък на тези обекти.

Да се посочат типичните за местното население дейности, определящи поминъка и местните занаяти в миналото.

1.19. Ландшафт

1.19.1. Структура на ландшафта

Да се класифицира и типологизира ландшафната структура на защитената местност.

1.19.2. Естетически качества

Да се опишат предимствата на ландшафта на защитената територия от позицията на естетическо въздействие.

Да се посочат фактори, които биха влошили естетическите характеристики на ландшафта.

1.20. Състояние на компонентите на околната среда

Оценката на състоянието на компонентите на околната среда се извършва поотделно за всеки компонент – въздух, води, почви, въз основа на налични данни от провеждан мониторинг през последните 5 г.

ПЪРВА ОЦЕНКА

1.21. Екологична оценка

Екологичните оценки да се извършват на базата на събраната и в съответствие с представената в ПУ информация за абиотичните и биотични елементи и социално-икономическата характеристика.

Екологичната оценка да се извърши по посочените критерии и да се обобщи таблично по степени и значение:

- Степени - ниска, средна, висока.
- Значение - национално, европейско, световно.

1.21.1. Уязвимост

Да се определи степента на уязвимост на описаните типове екосистеми, видове или групи видове, местообитания по отношение на констатирани антропогенни въздействия и дейности в границите на ЗТ или извън тях, както и уязвимостта от естествени фактори /пожари и др./.

Да се оцени и посочи необходимостта от мерки за премахване на фактори или намаляване на тяхното въздействие.

1.21.2. Рядкост

Оценката да се базира на сравнения на представителността на абиотични и биотични елементи в ЗТ спрямо такива в национален или международен план по отношение на:

- Редки, реликтни и ендемитни видове;
- Екосистеми и биотопи;
- Геоморфологични особености;
- Други.

Да се оцени рядкостта на видовете и местообитанията в световен, европейски, национален и локален мащаб.

Да се посочат негативните тенденции в числеността на видовете.

1.21.3. Естественост

Да се оцени степента на естественост на екосистеми или групи екосистеми по отношение на:

- Флора;
- Фауна.

Да се оцени степента на естественост на ландшафта общо за ЗТ.

Да се оценят рисковете за естествеността на територията под влияние на антропогенни фактори.

1.21.4. Типичност

Да се оцени значението на ЗТ за съхраняване на типичните за региона местообитания и видове от флората и фауната.

Да се посочат типичните местообитания и видове, изпитващи най-силно влияние на определени екологични условия и въздействия с антропогенен характер.

1.21.5. Размери

Да се направи оценка доколко големината на ЗТ осигурява необходимите предпоставки за изпълнение на съответното им консервационно предназначение и за постигане на управленските цели по ЗЗТ.

На тази база да се оцени необходимостта от промени в границите им.

1.21.6. Биологично разнообразие

Да се направи обобщена оценка за богатството на установеното биологично разнообразие по приоритетни видове и местообитания и по наличие и брой на растителни съобщества, местообитания и брой видове растения и животни в ЗТ и оценка спрямо това в страната.

Да се определи значението на ЗТ в национален и международен план за опазване на биологичното разнообразие факторите за образуване на торфа.

1.21.7. Стабилност и нестабилност

Да се представи обобщена оценка за стабилността на местообитанията и популациите на консервационно значимите видове в ЗТ. Да се посочат антропогенните и другите отрицателно въздействащи фактори.

Да се посочат конкретно приоритетни популации на видове, за които е установено, че се намират в нестабилно състояние и причините за това.

Да се оцени необходимостта от мерки за премахване или намаляване на въздействието на фактори, водещи до нестабилност на хабитати или популации на видове.

Да се оценят сезонните промени на нивото на водите в блатото и необходимост от изграждане на съоръжения за регулиран отток на водите.

1.22. Социална и икономическа оценка

Да се оценят условията за участието на местните органи и обществеността при обсъждането и вземането на решения, свързани с управлението и опазването на защитената територия.

Да се оцени информираността на населението.

Да се оценят формите на управление и охрана на защитената територия и предложат форми за оптимизиране на тези дейности в бъдеще.

Да се оцени съвместимостта на стопанисването на прилежащите територии с предназначението, целите и режимите на защитената територия.

1.22.1. Урбанизирана среда

Да се оцени степента на урбанизация на прилежащите територии и рисковете за ЗТ.

1.22.1.1. Оценка на функционалното зонироване

Независимо, че не е извършвано надлежно функционално зонироване в защитената територия е извършван добив на торф, изземване на тръстика и наблюдения на птиците. По тази причина е необходимо да се оценят недостатъците на тази практика и да се направят предложения за бъдещето. Особено внимание да се отдели при определяне на зоните в които ще се допуска добив на торф и изземване на тръстика.

1.22.1.2. Оценка на застроените територии

При оценката следва да се установи има ли застроени територии и да се посочи какви са те, кои от тях изпълняват функции водещи до поддържане и подобряване състоянието на територията. Колко и кои обекти оказват негативно въздействие на блатото и т.н.

Данните от оценката трябва да бъдат представени в табличен вид, като се посочат поименно всички обекти.

Тази, както и всяка от следващите оценки, се базира на събраната информация за ЗТ и прилежащите и територии и характеризира тяхното състояние и препоръки за оптимизирането им от позициите на предназначението на ЗТ.

1.22.1.3. Оценка на техническата инфраструктура

- Неприложимо

1.22.1.4. Културно-историческо наследство.

Базира се на събраната информация за прилежащите към ЗТ територии.

1.22.1.5. Оценка на санитарно-хигиенните условия

Оценката следва да обхваща всички възможни санитарно-хигиенни въздействия, които биха оказали влияние върху състоянието и предназначението на защитената територия. Специално внимание следва да се обърне на рисковете от попадане на отпадъчни води при липса или неизправност на канализационни системи и пречистване на водите в прилежащите територии, способността за самопречистване на водите и др.

1.22.2. Социално-икономически условия

1.22.2.1. Оценка на рекреационната дейност

Да се направи обобщена оценка на потенциала и условията на ЗТ за развитие и упражняване на образователни, туристически и рекреационни дейности.

1.22.2.2. Оценка на дейностите по ползване на ресурсите

Да се оцени необходимостта от провеждане на поддържащи и възстановителни дейности в насажденията по границите на защитената територия, с цел укрепване на бреговете ѝ с традиционни за района видове - петтичинкова върба и други видове върби.

Да се оцени степента и допустимостта на ползването на торфа, места за добив, ограничения за прилаганата технология на добив.

Да се оцени степента и необходимостта от периодично изземане на папура, с оглед опазване на водното огледало.

Да се оцени допустимостта на риболов от местното население, периоди, места, допустими количества и видове. Независимо, че по действащата заповед лова и риболова са забранени, имайки предвид определени природни явления и привличане на населението в борбата срещу браконьерството, възможностите за риболов и условията за евентуалното му извършване е целесъобразно да бъдат оценени.

1.22.3. Собственост

Да се оценят интересите на собствениците и ползвателите на земи в прилежащите територии и на живущите в с. Байкалско с оглед статута на ЗТ.

Да се оценят възможностите и формите на привличане на населението за изпълнението на целите и задачите на Плана за управление на ЗТ.

1.22.4. Управление

Да се направи оценка на степента на кадрова и материално-техническа осигуреност на РИОСВ и Общината и необходимостта от развитие.

Да се направи оценка на установените връзки и взаимодействие на РИОСВ с Общината, полиция, пожарна и др., с органите по управление на Защитената зона, с неправителствени и граждански организации и необходимостта от разширяването им.

Такива оценки да се направят и за други органи, физически и юридически лица или НПО, които изпълняват функции по:

- Мониторинг на фактори на околната среда;
- Обезпечаване сигурността и здравето на посетителите;
- Борба с пожарите и др. екстремни ситуации на територията на ЗТ, извън тези на РИОСВ и Общината.

1.22.5. Формиране на основните и на специфичните проблеми на територията

Да се формулират основните и специфичните особености и проблеми на ЗТ.

Да се оценят и посочат факторите и причините, които водят пряко или косвено до възникване на констатираните проблеми от различен характер в ЗТ.

1.23. Потенциална стойност на защитената територия

Да се определи потенциалната стойност на ЗТ по значимост като:

- Биологично разнообразие;
- Място на обекта в екологичната мрежа на България и Европа;
- Територия за съхранение на местообитанията и видове с европейско и световно консервационно значение;
- Територия за възстановяване на местообитанията и видове с европейско и световно консервационно значение;
- Обект за образователни и научно-изследователски дейности;
- Ресурси – обобщаваща оценка;
- Територия с възможности за развитие на туризъм и рекреация.

ЧАСТ 2: ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ И ОГРАНИЧЕНИЯ

2.1. Дългосрочни цели

2.1.1. Определяне на главните цели

На базата на констатациите и оценките в Част 1, да се формулират главните цели, към постигането на които трябва да се насочат управленските решения и конкретни дейности на ЗТ през следващите най-малко 10 г.

Главните цели трябва да кореспондират и пряко да са свързани с основното предназначение на ЗТ в областта на:

- Опазване, поддържане или възстановяване на местообитания;
- Опазване, поддържане или възстановяване на популации на видове;
- Опазване на торфа и условията за неговото формиране;
- Опазване на ландшафта;
- Дейности в областта на консервацията.

Те трябва да са ясно дефинирани и да съдържат количествени определители.

2.1.2. Определяне на второстепенните цели

Да се определят целите, свързани с предназначението на ЗТ в други направления като:

- Опазване, поддържане или възстановяване водното огледало;
- Създаване на условия за развитие на туризма;
- Създаване на условия за развитие на научни и образователни дейности;
- Институционално развитие;
- Ползване на торф и други ресурси на защитената територия;
- Развитие на стопански проекти в прилежащата територия, ползващи ресурсите и допринасящи за опазване и популяризиране на защитената територия;
- Други.

2.2. Ограничения

Посочените в тази точка ограничения и заплахи за постигане на главните и второстепенните цели трябва да съответстват на направените по-горе констатации и оценки.

Да се систематизират тенденциите и факторите, ограничаващи възможностите за постигане на целите на ПУ. Да се оцени влиянието им по следната скала:

ВИСОКО	ЗА ВИД/ОВЕ/	ПОТЕНЦИАЛНО
СРЕДНО	ЗА ХАБИТАТ/И/	ПОВСЕМЕСТНО
НИСКО	ЗА ХОРАТА	ЛОКАЛНО

Оценката да бъде направена като се използват един или свободно съчетание на подходящи критерии от горната скала.

2.2.1. Тенденции от естествен характер

Да се посочат конкретно установени в ЗТ тенденции от естествен характер, влияещи върху постигането на някои от поставените главни или второстепенни цели, като:

- Абиотични фактори – климатични промени, почвени, хидрогеоложки фактори, развитие на определени видове растителност и др.;
- Бедствия – пожари, наводнения и др.;
- Биотични фактори - сукцесия, междувидова конкуренция, изолация и др.

2.2.2. Тенденции от антропогенен характер

Да се посочат конкретно установени в ЗТ заплахи или тенденции от антропогенен характер, възпиращи постигането на някои от главните или второстепенните цели, като:

- ерозия;
- нарушение на водния режим и баланс;
- нарушаване на ландшафта;
- увреждане условията на местообитания;
- нарушаване условията на торфообразуване,
- мащаби на ползвания на торф и др. ресурси и практики свързани с тях;
- браконьерство по лова и ползване на ресурси – риби, билки, паша и др.;
- замърсяване;
- влияние разрастването на папура;
- други.

Да се посочат и установените ограничителни фактори извън ЗТ, влияещи негативно върху постигането на поставените цели като:

- практики в селското стопанство;
- предвиждания в местни планове и програми за развитие;
- инфраструктура;

- ниво на знания и опит на местното население;
- административни и финансови;
- други.

ВТОРА ОЦЕНКА

2.3. Ефект на ограниченията върху дългосрочните цели

Да се опише въздействието на посочените ограничения върху възможностите за изпълнение на дългосрочните цели.

Да се степенуват по приоритет ограниченията и заплахите от различен характер. На тяхна база да се определят необходимите мерки, срокове и ресурси за тяхното осъществяване.

Да се оцени ефекта на ограниченията върху главните и второстепенните цели като:

- Значимост - незначителен, среден, значителен;
- Обхват – потенциален, локален, повсеместен;
- Честота - рядко, периодично, постоянно.

2.4. Потенциални възможности на защитената територия

Да се установи потенциала на територията по отношение на консервацията на хабитатите и видовете и необходимия модел и режим на поддържане на водното огледало и образуването на торфа и др. компоненти на ЗТ.

Да се определят потенциалните възможности за разширяване ползването на други ресурси на ЗТ, за развитие на туризъм и рекреационни дейности и други.

ЧАСТ 3: НОРМИ, РЕЖИМИ, УСЛОВИЯ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ

В тази част се определят режимите за дейностите и свързаните с тях норми, условия и препоръки, като всички решения трябва:

- Да произтичат обосновано и логически от аналитичната информация и оценките, представени в Част 1;
- Да осигуряват или водят до постигане на целите, преодоляване или ограничаване въздействието на заплахите, идентифицирани в част 2;
- Да допускат известни възможности за гъвкавост при взимане на управленски решения, в случай на евентуални или очаквани промени в обстоятелствата, например при бедствия;
- Да не влизат в конфликт с нормативно определени режими или други изисквания.

3.1. Зониране и функционално предназначение на зоните

Да се посочат поименно всички зони, чието обособяване отразява спецификата и гарантира опазването на защитената зона. За всяка от зоните да се определи териториалния обхват и функционално и предназначение. Данните да се посочат таблично и в карта с мащаб 1:1000.

Задължително да бъдат определени зони за:

- опазване на консервационно значими видове и местообитания;
- добив на торф и папур;
- регламентиран достъп по познавателен маршрут.
- ограничено човешко въздействие.
- Многофункционална зона – селскостопански практики.
- Други зони

3.2.Режими и норми

Тук да се посочат и/или конкретизират:

- Режимът на ЗТ определен в ЗЗТ;
- Режимът на ЗТ определен в други нормативни документи, ако има такива;
- Режимите и допълнителните забрани и норми, предложени с Плана за управление, общовалидни за цялата територия;
- Режимите и нормите за всяка от определените зони.

3.2.1. По ползване на ресурсите

Да се дефинират допълнителни режими, норми, условия и препоръки за поддържащите и възстановителните дейности, които се въвеждат с плана за управление на основание чл.21.т.16 от ЗЗТ.

Да се определят режимите и нормите за ползване на ресурсите на ЗТ - торф, папур, риби, изтичащи води, паша и др.

Да се определят условията, свързани с разрешителни или съгласувателни режими за осъществяване на дейности, произтичащи от ЗВ, ЗЗТ,ЗЛР, ЗЛОД, ЗБР и др. нормативни документи, както и такива, които се въвеждат с този план.

3.22 Строителство и инфраструктура

Да се посочат всички забрани, свързани със строителство, в т.ч. в определен периметър от прилежащата територия, произтичащи от заповедта за обявяване

3.2.3 Други режими и норми

Допълнителни режими, норми, условия или препоръки, по преценка на изпълнителите, извън тези по ресурсите и строителството, например свързани с:

- общ капацитет на туристическо натоварване;
- ограничаване достъпа на посетители до отделни обекти и територии;
- упражняване на туристически услуги;
- безопасността на посетителите;
- противопожарни мерки;
- нагледната информационна система в ЗТ, вкл. реклама и др.;
- други.

ЧАСТ 4: ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЧИ И ПРЕДПИСАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ И ПОЛЗВАНЕ

4.1. Определяне на приоритетите

Да се степенуват по приоритет основните направления на работа за бъдещия 10 годишен период.

Критериите за определяне на приоритетите следва да произтичат от:

- Национални и международни документи, стратегии и планове;
- Екологичната и социално-икономическа оценка;
- Приоритетите и нуждите на местните общности.

4.2. Програми

Да се опишат програмите и/или проекти и/или дейностите, които ще се изпълняват в рамките на действие на плана, в следните направления:

- Опазване и поддържане на биоразнообразието – местообитания и видове;
- Възстановителни и поддържащи дейности в защитената територия, в т.ч. възстановяване на обходния канал, недопускащ замърсяване със селскостопански химикали; пестициди, наноси, видове, които са нетипични за местността и др.;
- Научни изследвания и мониторинг;
- Проекти за рационално ползване на ресурсите на защитената територия - торф, папур, изтичащи води за риборазвъждане, електроенергия и др.;
- Популяризиране на защитената територия, развитие на туризъм при подходящи условия и др.;
- Връзки с обществеността и образование;
- Институционално развитие.

Програмите и/или проекти и/или дейностите трябва:

- Да осигуряват развитие на ЗТ в съответствие с предназначението му;
- Да са подбрани на базата на критериите за приоритетност;
- Да са обвързани с резултатите в констативната част на плана;
- Пряко или косвено да водят до постигане на управленските цели и преодоляване на заплахи;
- Да са реалистични във времево и финансово отношение.

4.3.Проекти

Да се даде кратка анотация на всеки проект и/или дейност, маркирани в програмата:

- Наименование;
- Цел;
- Обект на прилагане;
- Метод;
- Очакван резултат;
- Срок за изпълнение;
- Ориентировъчни разходи.

Да се посочат ресурсите и тяхната величина, даващи основание за предлагане реализацията на съответните проекти.

4.4.Оперативни задачи

Описват се оперативни организационни задачи с отговорности и срокове, както и такива, които не могат да се формализират в проекти или дейности към програмите, например свързани с:

- Пожарна безопасност – обявяване на противопожарен сезон, противопожарни планове и др.;
- Разработване на графици за организиране възлагането на дейностите по работния план;
- Периодични проверки или мониторинг на обекти;
- Планиране и отчитане на дейностите на различните нива в РИОСВ и ДЛ;
- Организационни, процедурни и оперативни връзки на РИОСВ с МОСВ /НСЗП/ и на общините, областния управител и МРРБ, МЗ;
- Търсене на допълнителни източници на финансиране;
- Поддържане на регулярни връзки с местни органи, организации и медии;
- Създаване и функциониране на обществен съвет;
- Други.

4.5. Работен план

Да се разработи работен план за период от 3 години, в който да се опишат най-спешните задачи, като се дефинират по приоритети, срокове, изпълнители и необходими ресурси.

ЧАСТ 5: ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ЗАДАЧИТЕ

5.1. Преразглеждане на целите

Да се предвиди преглед на актуалността на поставените цели на управление на защитената територия и оценка доколко планираните и осъществени задачи водят до постигане на целите. Целесъобразно е прегледът да се извършва на всеки 5 години, ако не са възникнали други обстоятелства, налагащи съкращаване на този период.

Да се опише процедурата за извършване на прегледа, с посочване на участници и критерии.

5.2. Преразглеждане на задачите

Да се разработи процедура за ежегоден текущ контрол на изпълнението на задачите, дейностите и проектите. Да се прави отчет и оценка на изпълнението им и актуализиране при необходимост.

Да се определят участниците в този процес, техните задължения и отговорности.

Да се предвиди уведомление на обществеността за настъпилите промени и резултатите от изпълнението на плана за управление и включените в него проекти и задачи.

ЧАСТ 6: ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ФОРМАТА ЗА ПРЕДАВАНЕ НА ГРАФИЧНИ И АТРИБУТИВНИ ДАННИ

Изисквания за цифровите данни за защитената територия

1. Формат на данните:

Формата и структурата на базата данни се предоставя от възложителя на изпълнителя при стартиране на разработката на плана. Информацията се представя в изисквания вид и формат и се представят доказателства за прилагането на лицензно чист софтуер, както и за използване на последните съвременни стандартизирани средства за обектно ориентирано и топологично моделиране.

Графичните данни се представят в стандартен Shape формат /координатна система 1970 г./.

Атрибутивната информация към нея следва да бъде организирана в Personal Geodatabase.

2. Структура на данните:

Структурата на цифровия модел на територията /ЦМТ/ следва да отговаря на следните изисквания:

- Представя се ЦМТ за землището, попадащо изцяло или частично в защитената територия. ЦМТ се състои от географски обекти, разпределени в класове.

- За землището се предава графичната информация и атрибутивните данни в Personal Geodatabase.

- Класовете обекти, условните знаци и структурата на атрибутивната база данни трябва да са съобразени с действащата нормативна уредба.

Данните за защитената територия следва да се разделят тематично както следва:

- Имоти с изградена полигонова топология и създадена връзка с обобщената атрибутивна база данни за имотите на защитената територия;

- Защитената територия;
- Населени места;
- Пътна мрежа;
- Водни площи и реки;
- Административни граници;
- Релеф;
- Условни знаци и други, в зависимост от специфичните данни, които се поддържат за ЗТ.

Документ /доклад/, съдържащ пълното описание на структурата и съдържанието на графичната и атрибутивна база данни.

3. Съдържание на базата данни

3.1. Пространствена информация:

- Слой на водните площи от тип „полигон“, които включват всички кадастрални единици;

- Слой на земеделските земи от тип „полигон“ за всички кадастрални единици от земеразделителните планове;

- Слой за релефа от тип „линия“ за хоризонталите със сечение 10 м., като в атрибутивния файл се въведат съответните коти;

- Слоеви на пътищата от тип „линия“ и „полигон“;

- Слоеви на хидрографската мрежа от тип:

- „полигон“ - за блатото, мочурища, езера;

- „линия“ - за речната мрежа

- Слой за инфраструктурата от тип „точка“ за сградите, водохващанията, чешмите и др. съоръжения;
- Слой за почвите от тип „полигон“;
- Слой за местообитанията от тип „полигон“;
- Слой за растителността от тип „полигон“;
- Слой за местообитанията на застрашени, редки, реликтни и ендемитни растения от типа „полигон“ и/или „точка“;
- Слой за местообитанията на застрашени, редки, реликтни и ендемитни животни от тип „полигон“ и/или „точка“;
- Слой на торфените отлагания от тип „полигон“ и тип „линия“ за хоризонталите със сечение 1 м.;
- Слой за функционалното зониране от тип „полигон“;
- Други.

Документ /доклад/, съдържащ пълното описание на структурата е съдържанието на графичната и атрибутивната база данни.

4. Цифрови тематични карти за защитената територия

Всяка от следните тематични карти от плана за управление на защитената територия ЧБ се предава в TIF формат и отделно като проект в mxd формат, за да може в бъдеще при промяна на данните да се променя и визуализацията на съответната тематична карта. В зависимост от съдържанието на тематичната карта, към всяка една от тях трябва да има следната допълнителна информация:

- Местоположение и граници на защитената територия ЧБ;
- Фондова и административна принадлежност;
- Релеф;
- Геология;
- Почви;
- Опорен план;
- Зониране;
- Приоритетни за консервация хабитати;
- Представителни хабитати и находища на приоритетни растителни видове;
- Местообитания на консервационно значими животински видове и групи-риби, земноводни, влечуги, птици;
- Територии с комплексно значение за опазване на приоритетните елементи от биоразнообразието;
- Територии, с разрешение за добив на торф;
- Състояние на компонентите на околната среда и мрежа за мониторинг
- Транспортна инфраструктура;

- Инженерна инфраструктура.

5. Други приложения

Документ /доклад/, съдържащ пълно описание на структурата и съдържанието на графичната, атрибутивната база данни и тематичните карти.

Копие на документ за използване на съвременната версия на лицензиран софтуер.

Данните се предават на СД и Флаш памет.

Приложения

Към основния доклад се оформят 7 групи приложения, както следва:

1. Библиография

2. Списъци, таблици и др. Данните за всеки един от изследваните компоненти се систематизират в таблици и списъци, номерират се и поименно се посочват в приложение.

3. Картен материал, снимки на територията. В съответствие с изискванията на заданието се разработват карти в мащаб 1:1000, в т.ч. обзорна карта на площите – водно огледало, водолюбива растителност по видове и др, карта на режимите на защитената територия и на местата за добив на торф и др.-номерират си и се изброяват поименно в приложение.

4. Геоложки доклад за проучванията на торфа

5. Предложения за бизнес проекти, свързани с допустимото ползване на ресурсите на защитената територия, в съответствие с плана за управлението ѝ. Предложенията да са обосноват с конкретни данни и параметри.

6. Речник

7. Списък на съкращения

ЗТЧБ - Защитена местност "Чокльово блато"

БА – Басейнова дирекция

БАН - Българска Академия на науките

БДЗП - Българско дружество за защита на птиците

БПО - Браншови и професионални организации

БПС – Благоприятно природозащитно състояние

БР – Биологично разнообразие

ВЕЕС – Висш експертен екологичен съвет

ВЛТУ - Висш лесотехнически университет

ВМГУ - Висш минно геоложки институт

ВАСУ - Висш архитектурно строителен университет

ГИС - Географска информационна система

ДНСЗП - Дирекция „Национална служба за защита на природата“

ЕАОС- Европейска агенция за околна среда
 ЕК - Европейска комисия
 ЕПМ – електронни и печатни медии
 ЕС - Европейски съюз
 ЕТК - едромащабна топографска карта
 ЗБР - Закон за биологичното разнообразие
 ЗВ - Закон за водите
 ЗЛОД - Закон за лова и опазване на дивеча
 ЗЛР - Закон за лечебните растения
 ЗРАК – Закон за рибарството и аквакултурите
 ЗТ – Защитена територия
 ЗЗТ – Закон за защитените територии
 ЗЗ – защитена зона
 ЗМ - защитена местност
 ЗООС - Закон за опазване на околната среда
 ЗКН - Закон за културното наследство
 ЗУТ - Закон за устройство на територията
 ИАОС - изпълнителна агенция по околна среда
 КВС - Кадастър на възстановената собственост
 МВЕЦ - Малка водно електрическа централа
 МВКС -местообитание с висока консервационна стойност
 МОСВ - Министерство на околната среда и водите
 МПС - моторно превозно средство
 НБД - Национална база данни
 НЕБД - Национална екологична база данни
 НЕМ - Национален екологичен мониторинг
 НИМХ - Национален институт по метрология и хидрология
 НПО - Неправителствена организация
 НСБР - Национален съвет по биологично разнообразие
 НСМСБР - Национална система а мониторинг на състоянието на биологичното
 разнообразие
 ОИИ - Образователни и изследователски институции
 ОВ - Общински власти
 ОС - оценка на съвместимост
 ОПОС - Оперативна програма „Околна среда“
 ОУП - общ устройствен план,, ПБД-Публична база данни
 ПТ-Прилежащи територии -300 метрова територия около границата на
 защитената територия
 ПС - Природозащитно състояние
 ПУ – план за управление
 ПУДООС - Предприятие за управление на дейностите по опазване на
 околната среда
 ПУП - подробен устройствен план
 РИОСВ - Регионална инспекция по околна среда и водите

CEO - стратегическа екологична оценка
ТИС – Териториална информационна система
УО - управляващ орган
BLN - Световна организация за защита на птиците
CLC - Корине земно покритие
CORINE- координирана информация по околна среда

8. Други приложения

9. Срок за изработване на Плана за управление една година, който обхваща всички климатични сезони.